

Optimalisatie van Transport & Logistiek in ketens

Organisaties die projecten in gang zetten die een bijdrage leveren aan de beperking van de CO₂-uitstoot in het goederenvervoer, kunnen financiële ondersteuning krijgen van de overheid.

Het subsidieprogramma CO₂-reductie Goederenvervoer heeft als doel de vervoersector te stimuleren het **brandstofverbruik omlaag** te brengen. Hiervoor heeft het Ministerie van Verkeer en Waterstaat subsidie beschikbaar gesteld. In het 'Projectenboek CO₂-reductieplan Personen- en Goederenvervoer' (oktober 2005) zijn de resultaten opgenomen van 76 gerealiseerde projecten.

Het subsidieprogramma Transportbesparing wil met een brongerichte aanpak ton- en volumekilometers (en daarmee *rit*kilometers) besparen. Het programma is voor ondernemers die innovatieve producten maken of innovatieve processen toepassen, en daardoor **minder transporten over de weg**. De gerealiseerde besparing van brandstof telt mee als resultaat binnen de MJA2.

Definitie van logistiek

Logistiek is het optimaal beheren en beheersen van goederenstromen, waarbij de belangen van klanten en de bedrijfswinst zwaarder wegen dan de belangen van de afzonderlijke afdelingen.

Voordelen van transportbesparing:

- Besparing op de kosten van vervoer, opslag en (soms) op verpakking.
- Besparing van dieselbrandstof en vermindering van uitstoot CO₂.
- Alle brandstof die wordt bespaard, telt mee voor het MJA-resultaat, ook wanneer die wordt behaald bij de vervoerders die het bedrijf inschakelt.
- Nieuwe marktkansen door gewijzigd product en lagere kostprijs. Immers, iedere kilometer die wordt bespaard, is een euro verdiend (na aftrek van investeringen).

Knelpunten van transportbesparing:

- Transportbesparing vraagt integrale doorlichting van de totale bedrijfsketen.
- Inzet op directieniveau is nodig, terwijl het op het eerste gezicht gaat over 'kilometers en pallets'.
- Implementatie betekent vaak ingrijpende beslissingen voor het bedrijf en soms voor klanten, leveranciers, vervoerders.

Realisatie transportbesparing

- Het management stelt zichzelf eerst een aantal strategische kernvragen.
- Een goede vraagstelling zal leiden tot geïntegreerd logistiek denken.

- Vervolgens wordt er een bedrijfsbrede projectgroep opgesteld die:
 - gesprekken voert met alle betrokken afdelingen binnen het bedrijf,
 - gesprekken voert met leveranciers, afnemers en vervoerders,
 - alle kansrijke projecten rubriceert op kosten, baten en haalbaarheid.
- De directie heeft het laatste woord en besluit 'go' of 'no go'.

Toepassingsmogelijkheden

Transportbesparing is mogelijk op alle plaatsen waar goederen worden aan- en afgevoerd. Logistiek kan het verschil uitmaken tussen winst of verlies als de logistieke kosten hoog zijn ten opzichte van de omzet, of wanneer er veel concurrentie is. De *manieren waarop* op transport wordt bespaard, zijn steeds zeer divers: bijvoorbeeld het recyclen van automatten, verpakking van graszaden, lichtgewicht armaturen en een betonverankeringsysteem.

De samenvattingen van de verschillende projecten zijn te vinden op het Internet: www.senternovem.nl/transportbesparing

Discussiepunten voor de directie:

- Is het begrip 'logistiek' binnen de onderneming exact geformuleerd?
- Krijgt logistiek in de directiekamer maximale aandacht?
- Is de hoogte van de logistieke kosten altijd precies bekend?
- Is het percentage van de logistieke kosten t.o.v. de omzet precies bekend?

- Doet iedere afdeling die een product of dienst levert aan een andere afdeling als het ware de ingangskwaliteitscontrole voor de volgende afdeling?
- Bevinden alle bedrijfsonderdelen zich op de meest optimale locatie ten opzichte van leveranciers en afnemers?

Discussiepunten voor Innovatie & Ontwikkeling:

- Wordt bij nieuwe productontwikkeling 'logistiek' altijd geraadpleegd?
- Zijn bij het ontwikkelen van nieuwe producten de logistieke eisen, zoals pallet- en voertuigafmetingen, altijd bekend?
- Zijn bij het ontwikkelen van nieuwe producten ook de logistieke eisen van de externe klanten exact bekend? Denk bijvoorbeeld aan maximale pallethoogte, ideale besteleenheden, ideale bestel- en levertijden.
- Wordt er altijd gestreefd naar producten die de voertuigen maximaal vullen, ook die van de afnemers?

Discussiepunten voor de Inkoop:

- Is er regelmatig contact met logistiek?
- Is inkoop – naast prijs en kwaliteit – steeds alert op de mogelijke logistieke consequenties zoals leverbetrouwbaarheid, minimale transportafstand, optimale bestelgrootte, minimaal ompakken, renteverlies over voorraden en dergelijke?
- Streeft inkoop voldoende naar samenwerking met leveranciers (in plaats van te dicteren)?
- Streeft inkoop naar het behalen van kosten-voordeel *samen* met leveranciers?

Discussiepunten voor Marketing & Verkoop:

- Zijn klanten tevreden over de levertijden?
- Wordt bij promotie altijd geprobeerd logistiek voordeel te halen, zoals kwantumkorting?
- Is er regelmatig contact met logistiek?

- Wordt per klant periodiek nagegaan of de verkoopprijs nog voldoende is voor de te leveren prestatie?
- Is de afdeling verkoop alleen omzetgericht, of let ze ook op kosten en winstmarge?
- Wordt de afdeling verkoop regelmatig getraind om 'nee' te zeggen tegen klanten?
- Streven de verkopers steeds naar optimale besteleenheden?
- Worden ongewone kosten (spoedzendingen, retouren e.d.) altijd doorbelast aan de afdeling verkoop?
- Zijn collega's van logistiek periodiek aanwezig op verkoopvergaderingen?

Prestatiemeting

- Zijn er logistieke prestatienormen vastgelegd, zoals levertijden, percentage te late/verkeerde leveringen, beschadigingen, naleveringen?
- Worden afwijkingen geadmistreerd?
- Zijn deze afwijkingen periodiek onderwerp van gesprek op directieniveau?

Meer informatie of ondersteuning nodig?

Internet: www.senternovem.nl/co2-goederenvervoer

E-mail: co2@senternovem.nl

Internet: www.senternovem.nl/transportbesparing

E-mail: transportbesparing@senternovem.nl

MJA2 is een instrument van het Ministerie van Economische Zaken en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Frontoffice SenterNovem, telefonisch tussen 8:30 en 17:30 uur: (030) 239 35 33, per e-mail: info.mja@senternovem.nl, of kijk op het Internet: www.senternovem.nl/mja

Publicatienummer: 3MJAF03.51 • februari 2006